

Урок образотворчого мистецтва

у 6-А,Б класах

Вчитель: Андрєєва Ж.В.

Дата: 08.04.2022

Тема: Історичний жанр

(фрагмент)

Історичний жанр тісно пов'язаний із міфологічним, релігійним і батальним жанрами. Історичні сюжети й образи розкриваються у творах графіки, живопису, скульптури.

Якщо художник прагне зобразити певні події в історії людства, показати значення в них окремих історичних осіб, тоді він звертається до історичного жанру. Характерним для творів на історичні теми є відтворення одягу персонажів, предметного середовища, притаманних певній добі та країнам.

Микола
Реріх.
Ярослав
Мудрий

Еммануїл Мисько. Погруддя королю
Данилу Галицькому

Шедеври жанру. Дієго Веласкес. «Здача Бреди»

«Здача Бреди» — один з найвідоміших живописних творів історичного жанру. У ньому зображено події червня 1625 року, а саме — сцену передання губернатором ключів від голландського міста Бреди головнокомандувачу іспанськими військами після багатомісячної облоги фортеці. Тому саме ключі є центром симетричної композиції картини.

За розмірами — це найбільше полотно художника. Інша назва картини — «Списи», зумовлена тим, що майже третину полотна займають списи, які символізують дух перемоги іспанського війська. У цій роботі митець уперше зумів створити протилежні за характером образи військових: розгублених голландців і самовпевнених іспанців. Деякі дослідники вважають, що праворуч від коня художник зобразив самого себе.

Дієго Веласкес. Здача Бреди (Списи)

Для багатофігурної сюжетної композиції в живописі художники спочатку створюють до неї ескізи. Тут митці не лише уточнюють характерні риси образів, а й шукають варіанти композиції, рівновагу світлих і темних плям.

Історичний жанр — зображення історичних подій в образотворчому мистецтві.

- Роздивіться картину Іллі Рєпіна та ескіз композиції до неї. Порівняйте ці твори: що змінилося в композиції, у характеристиці образів?

Ілля Рєпін. Запорозжці пишуть листа турецькому султану

Портрет митця. Тарас Шевченко

Тарас Григорович Шевченко (1814-1861) — геніальний український поет художник Народився в с. Моринцях Звенигородського повіту Київської губернії (зараз Черкаська обл.) у сім'ї кріпаків. З дитинства захоплювався малюванням, складанням віршів. Юнаком приїхав до Петербурга, разом з поміщиком П. Енгельгардтом. Тут він зустрів земляка — художника І. Сошенка та познайомився з відомими діячами культури, які доклали зусиль, щоб викупити його з кріпацтва.

Автопортрет

У 24-річному віці Тарас вступив до Петербурзької академії мистецтв, де навчався у класі видатного російського живописця Карла Брюллова. Зависокі успіхи в навчанні був нагороджений медалями. У 1860 р. Академією мистецтв було присвоєно Тарасу Шевченкові звання академіка гравюри.

Подорожуючи Україною, Т. Шевченко замальовував пам'ятки архітектури, пов'язані з історичними подіями: «Богданова церква. в Суботові» (батьківщина гетьмана Богдана Хмельницького), «Видубицький монастир», збудований сином київського князя Ярослава Мудрого — Всеволодом, «Покровська січова церква», що на Катеринославщині, «Вознесенський собор у Переяславі».

Тарас Шевченко. Богданов церква в Суботіві

Тарас Шевченко. Вознесенський собор у Переяславі

У картинах історичного жанру Т. Шевченко створював детальні сюжетні композиції, спираючись на їхні описи в історичних працях.

Так, у картині «Смерть Богдана Хмельницького» з документальною точністю зображено драматичний момент української історії — передання Богданом Хмельницьким гетьманських клейнодів синові Юрію.

Т. Шевченко був першим художником, який звернувся до ілюстрування повісті М. Гоголя «Тарас Бульба». Події, що зображені в цьому творі, також пов'язані з історією України.

Тарас Шевченко. Смерть Богдана Хмельницького

Тарас Шевченко. Тарас Бульба із синами (ілюстрація до повісті М Гоголя)

Практичне завдання

Створіть композицію на історичну тему.

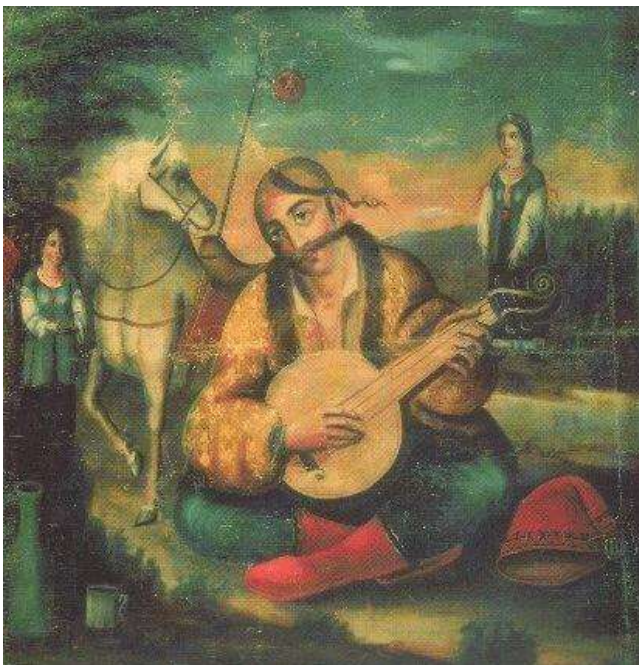
Намалюйте свою інтерпретацію картини «*Козак Мамай*»

Козак Мамай втілює риси українського характеру — волелюбність і мужність, мудру народну філософію миролюбства і надії на краще майбутнє.

Тарас Шевченко. Офорт «Дари в Чигирині 1649 року»

(на одній зі стін розміщена картина «Козак Мамай»)

Етапи роботи

